

Fractie VVD

Bezoekadres

Laan 19, 1741 EA Schagen

Postadres

Postbus 8, 1740 AA Schagen

Tel. (0224) 210 400 Fax
(0224) 210 455

postbus8@schagen.nl

www.schagen.nl

@SchagenGemeente

Gemeente Schagen

KvK 56838328

IBAN NL25BNGH0285156721

BIC BNGHNL2G

Datum Ons 22 augustus 2023
kenmerk Uw 23.097259
kenmerk E. Bakker / team Veiligheid PLUS
Contact Beantwoording art.43-vragen over asielopvang n.a.v. artikel NHD 'asielketen is verstoppt'
Onderwerp Artikel NHD 'asielketen is verstoppt' + Brief colleges
Bijlagen
Afschrift

Geachte dames en heren ,

Hieronder treft u de beantwoording aan van de artikel 43-vragen van de VVD met betrekking tot de asielopvang n.a.v. een artikel in het Noordhollands Dagblad 'asielketen is verstoppt'. De beantwoording is cursief gedrukt.

VVD Schagen ziet de situatie omtrent de opvang van asielzoekers met lede ogen aan. De oplossing voor deze schrijnende problematiek zien wij niet als een lokaal, maar als een nationaal en internationaal vraagstuk. Daarom kaartten wij dit onderwerp reeds op diverse momenten aan op het politieke niveau waar het thuis hoort.

Op woensdag 28 juli 2023 stond in het NHD een groot artikel met als titel "De Asielketen is verstoppt, wat moet er nu gebeuren?". In het artikel doen mevrouw Van Kampen, burgemeester van Schagen (tevens portefeuillehouder asielzaken namens Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en ook lid van de provinciale regietafel asiel en migratie) en Alkmaars oud-wethouder Paul Verbruggen uitspraken over de asielprocedure, de huisvesting van statushouders, de kansen op de arbeidsmarkt van asielzoekers, de spreidingswet en de vermeende houding van gemeenten.

Vragen:

1. Vanuit welke positie/hoedanigheid doen mevrouw Van Kampen en de heer Verbruggen hun uitspraken?

Zoals in het artikel benoemd doet mevrouw Van Kampen deze uitspraken vanuit haar ervaringen, expertise en verantwoordelijkheid als portefeuillehouder asielzaken en als lid van de provinciale regietafel asiel en migratie. Dhr. Verbruggen is ingehuurd om hierin te adviseren/ondersteunen.

2. De Veiligheidsregio is een gemeenschappelijke regeling. Er is dus verantwoording schuldig aan de participerende gemeenteraden.

a. In hoeverre zijn de uitspraken gedaan namens de Veiligheidsregio?

Het artikel beschouwen wij niet als een formele uitspraak van het dagelijks- of het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio NHN. Het Rijk heeft alle veiligheidsregio's in Nederland gevraagd ondersteuning te bieden bij de opvang voor asielzoekers. Mevrouw Van Kampen is voor ons gebied portefeuillehouder van dit thema. Dit maakt dat zij vanuit haar expertise op het onderwerp uitspraken doet en oplossingsrichtingen aandraagt.

b. Als de uitspraken namens de Veiligheidsregio zijn gedaan, in hoeverre zijn deze dan met de lokale gemeenteraden overlegd? Indien deze niet zijn overlegd, waarom niet?

Zoals hierboven aangegeven gaat het niet om een formele uitspraak vanuit de veiligheidsregio. Ook wanneer dit wel een formele uitspraak zou was geweest vindt er niet direct overleg plaats met de colleges van de verschillende gemeenten. De loopt via het Algemeen Bestuur. De colleges van alle vertegenwoordigde gemeenten kunnen via het Algemeen Bestuur invloed hebben op een mogelijk in te nemen standpunt.

c. In hoeverre bent u het met ons eens, dat in voorkomende gevallen politiek-bestuurlijke uitspraken in de media namens de Veiligheidsregio, eerst met de betreffende colleges en/of gemeenteraden afgestemd moeten worden?

Afhankelijk van het onderwerp en het niveau waar de uitspraken op worden gedaan wordt afstemming gezocht met colleges of gemeenteraden. Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering en verder uitwerking van strategische beslissingen die zijn genomen door het Algemeen Bestuur. Binnen deze reikwijdte kan het Dagelijks Bestuur zelf uitspraken doen. Ontbreekt een dergelijke beslissing dan moet van tevoren afstemming worden gezocht over het standpunt in het Algemeen Bestuur. In het Algemeen bestuur zijn alle gemeenten doormiddel van de burgemeesters vertegenwoordigd en via deze lijn hebben de colleges en gemeenteraden invloed.

Ook de lijn met betrekking tot het onderwerp vluchtelingen wordt besproken in het Algemeen bestuur van de Veiligheidsregio. Vanuit die hoedanigheid liggen de uitspraken in ieder geval in lijn met wat er besproken wordt in het Algemeen Bestuur.

In dit geval zijn wij van mening dat het niet om formele uitspraak van de veiligheidsregio gaat en daarbij kan de vraag gesteld worden of het wel om een politiek-bestuurlijk standpunt gaat. Vanuit de verschillende rollen wordt op deze manier aandacht gevraagd voor een groot complex maatschappelijk vraagstuk.

3. Is het juist dat Paul Verbruggen door de Veiligheidsregio wordt ingehuurd als interim-ambtenaar? Zo ja, wat vindt u dan van het feit dat een ingehuurde interim-ambtenaar politiek-bestuurlijke uitspraken doet?

Het klopt dat de heer Verbruggen voor de veiligheidsregio werkzaam is. Zoals hierboven aangegeven beschouwen wij de uitspraken niet als een formele uitspraak van het dagelijks- of algemeen bestuur van de Veiligheidsregio. Het krantenartikel geeft weer met wat voor complex maatschappelijk vraagstuk wij te maken hebben.

4. Op 2 mei 2023 stuurden de burgemeester van Schagen (als portefeuillehouder asielzaken/lid van de regietafel asiel en migratie) en de burgemeester van Alkmaar (als voorzitter van de veiligheidsregio) gezamenlijk een brief aan de colleges in de Veiligheidsregio. In de brief wordt dringend verzocht om te kijken naar mogelijkheden om extra opvangplekken te realiseren.

- a. In hoeverre, op welk moment en op welke wijze zijn de gemeenteraden over deze oproep geïnformeerd?

De gemeenteraad wordt op regelmatige basis via nieuwsbrieven op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen op het gebied van de vluchtelingencrisis. Daarnaast zijn de fractievoorzitters in mei 2023 geïnformeerd door de burgemeester over dit maatschappelijke vraagstuk en de opgave waar wij in heel Nederland voor staan. Hierbij is aangegeven dat wij daarom ook mee willen werken aan het verzoek van het COA om de te onderzoeken of de locatie in Petten voor een periode van maximaal 5 jaar kan worden overgenomen. De brief is nog niet met de gemeenteraad gedeeld. Deze is als bijlage bij de beantwoording toegevoegd.

5. In het artikel staat dat er tot nu toe locaties worden geregeld in samenspraak met gemeenten en de Veiligheidsregio.

- a. De VNG schrijft in haar handreiking 'Proces tot realisatie opvanglocatie asielzoekers': 'formeel beslist de raad over de opvang van asielzoekers', zie: https://vng.nl/sites/default/files/2021-07/proces-tot-realisatie-opvanglocatie-asielzoekers_20210630.pdf. In hoeverre bent u het met de VNG eens dat de gemeenteraad bepaalt of er dan al niet een AZC in onze gemeente mag komen of welke locaties er worden aangewezen waar mogelijk opvang van asielzoekers kan plaatsvinden?

In het artikel wordt gesproken over het oprichten van crisishulpopvanglocaties. Dit gebeurt in samenspraak met de gemeenten en de Veiligheidsregio. Vanuit de handreiking die u aanhaalt zijn diverse processen. Wij informeren de gemeenteraad over alle stappen die wij nemen. Op dit moment wordt onderzocht of het mogelijk is om de Crisishulpopvanglocatie in Petten over te nemen als Noodopvanglocatie voor een periode van maximaal 5 jaar.

In de handreiking is opgenomen dat de gemeenteraad formeel beslist over de opvang van de asielzoekers. Het gaat hierbij dan om de verantwoording door het college die afgelegd wordt

Het college legt verantwoording af aan de raad en dient de raad in ieder geval vooraf inlichtingen te verstrekken als de raad daar om verzoekt of de uitoefening van haar taken ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente.

b. In hoeverre bent u het met ons eens dat de opvang van asielzoekers, zonder de vastgestelde spreidingswet, een zaak is voor de individuele gemeenten en niet voor de Veiligheidsregio?

Zoals eerder ook al aangegeven gaat het hier om een maatschappelijk complex vraagstuk. Het is een vraagstuk, wat u zelf ook in uw introductie aangeeft, welke nationaal en internationaal aangepakt moet worden. De veiligheidsregio heeft een coördinerende rol in het vluchtelingen vraagstuk en bij de crisisnoodopvang een faciliterende rol. De veiligheidsregio gaat dus inderdaad niet over het realiseren van een opvanglocatie, dat zijn de gemeente zelf. Maar ondersteunen en faciliteren waar nodig.

6. In hoeverre bent u het met ons eens, dat de Veiligheidsregio een vastgelegde taak kent als het gaat om de opvang van Oekraïense ontheemden, gevlucht voor de barbaarse oorlog die zich in hun land afspeelt?

Als u hier doelt op de rol die de veiligheidsregio heeft op het gebied van de coördinatie en het verzorgen van het netwerk dan klopt dit. De veiligheidsregio zorgt ervoor dat de juiste partijen aan tafel zitten, coördineert de landelijke uitvraag voor Oekraïense vluchtelingen en zorgt voor de verbinding met het Veiligheidsberaad. De opvang zelf wordt door de gemeente gerealiseerd.

7. In hoeverre bent u het met ons eens dat de Veiligheidsregio geen taak kent als het gaat om de huisvesting van statushouders?

Het klopt dat de veiligheidsregio geen taak heeft op het gebied van huisvesting van statushouders. Dit ligt bij de gemeente. Echter is er regionaal wel afgesproken om te proberen de statushouders die al gekoppeld zijn aan een gemeente eerder naar de gemeente te halen. Op deze manier ontstaat er wat lucht in de Asielzoekerscentra waardoor er minder crisisnoodopvang en noodopvanglocaties nodig zijn.

8. Kunt u aangeven hoe groot het percentage van de statushouders is, dat werkelijk toetreedt tot de Nederlandse arbeidsmarkt? Kunt u dat plaatsen in termijnen? Kunt u dat ook relateren aan het hetgeen in het artikel wordt genoemd?

In dit geval kunnen wij alleen deels antwoord geven op uw vragen. Niet alle gegevens zijn bij de gemeente bekend of worden niet als zodanig geregistreerd. Als een statushouder gekoppeld wordt aan een gemeente weten wij niet hoe lang iemand al in Nederland is.

In onderstaande tabellen zijn de bij ons geregistreerde gegevens weergegeven.

Tabel 1 Deel doelgroep nieuwkomers in uitkeringsbestand

Aantal uitkerings-gerechtigden in het jaar	Nieuw-komers	overige doelgroepen
2020	13%	87%
2021	15%	85%
2022	17%	83%
2023*	19%	81%

- Nieuwkomers: mensen die zich als asielstatushouder in gemeente hebben gevestigd en oorspronkelijk vanuit die status aanvraag voor bijstand hebben gedaan en uitkering verkregen.

Tabel 2: uitstroom naar werk of zelfstandig beroep of bedrijf

In procenten	Nieuw-komers	overige doelgroepen
2020	14%	86%
2021	17%	83%
2022	28%	72%
2023*	38%	63%

- Betreft uitstroom geheel uit uitkering. Zoals tabel aangeeft neemt dit toe.

9. Wat was het doel van mevrouw Van Kampen en de heer Verbruggen om mee te werken aan het artikel, gelet op de vragen 5, 6, 7, en 8?

Het doel van het artikel is om bewustwording te creëren op het complexe maatschappelijke vraagstuk met betrekking tot de opvang van vluchtelingen. Het gaat hierbij niet alleen om asielzoekers die nog in de procedure zitten maar ook de andere opgave waar wij voor staan zoals de opvang van de Oekraïense ontheemden maar ook het huisvesten van de statushouders. Het is een vraagstuk waar alleen gezamenlijk een oplossing voor gevonden kan worden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van de gemeente Schagen

gemeentesecretaris

burgemeester

Mevrouw E.C. van der Bruggen

Mevrouw M.J.P. van Kampen-Nouwen